

فهرست

پیش گفتار..... ۹

فصل اول: کلیات

مقدمه ۱۵
اصول بهبود آموزش ۲۱
اصل اول. بهبود باید مستمر، تدریجی، و رو به تزاید باشد ۲۱
اصل دوم. تمرکز مداوم بر هدف‌های یادگیری دانش‌آموزان ۲۲
اصل سوم. تمرکز بر آموزش نه معلمان ۲۲
اصل چهارم. بهسازی با توجه به شرایط ۲۳
اصل پنجم. بهسازی کار معلمان ۲۳
اصل ششم. ایجاد نظامی که بتواند از تجربه‌های خود بیاموزد ۲۵
ضرورت و چرایی درس پژوهی ۲۶

فصل دوم: آشنایی با درس پژوهی

تعریف درس پژوهی ۳۷
پیشینه درس پژوهی ۴۰
مبانی نظری ۴۱
ویژگی‌های درس پژوهی ۴۵
هدف‌های درس پژوهی ۵۰
جوهره و منطق درس پژوهی ۵۲
مقایسه درس پژوهی و اقدام پژوهی ۵۳

فصل سوم: مراحل درس پژوهی

مراحل درس پژوهی ۵۹
مرحله اول: تشکیل گروه درس پژوهی ۵۹
مرحله دوم: تبیین مساله ۶۴
مرحله سوم: مطالعه و بررسی موضوع ۶۵
مرحله چهارم: برنامه‌ریزی درس ۶۶
مرحله پنجم: آموزش درس و مشاهده آن ۷۱
الف: آمادگی برای مشاهده ۷۲
ویژگی‌های مشاهده کلاس درس ۷۵

۷۶	اصول مشاهده کلاس درس
۷۷	ب: مشاهده کلاس درس
۸۲	مرحله ششم: ارزیابی درس و انعکاس تأثیر آن
۸۵	مرحله هفتم: تجدیدنظر در درس
۸۵	مرحله هشتم: آموزش و مشاهده درس تجدیدنظر شده
۸۶	مرحله نهم: ارزیابی و بازاندیشی مجدد
۸۶	مرحله دهم: سهیم شدن در نتایج
۸۷	ناظران بیرونی در درس پژوهی

فصل چهارم: اجرای درس پژوهی و اشاره به الگوها

۹۴	راهنمایی‌های عملی درس پژوهی
۹۹	چالش‌های درس پژوهی
۱۰۲	بدهمی‌ها درباره درس پژوهی
۱۰۴	الگوهای مختلف درس پژوهی

فصل پنجم: نتایج کاربرد درس پژوهی و اشاره به نتیجه پژوهش‌ها

۱۱۲	اثرات و نتایج کاربرد درس پژوهی
۱۱۴	جستجوی روش‌های اثربخش تر تدریس
۱۱۴	افزایش یادگیری دانش‌آموزان از طریق ایجاد فرصت تعامل بیشتر با یکدیگر و با معلمان
۱۱۵	جستجوی عقاید خلاقانه
۱۱۶	توجه بیشتر به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان
۱۱۶	سنجش برای یادگیری
۱۱۷	بازاندیشی یادگیری و آموزش
۱۱۸	افزایش دانش معلمان درباره موضوع درسی
۱۱۸	افزایش دانش و مهارت معلمان درباره روش‌های آموزشی (دانش)
۱۱۹	افزایش دانش و مهارت معلمان در مدیریت کلاس درس
۱۱۹	افزایش توانایی مشاهده دانش‌آموزان
۱۲۰	تقویت شبکه همکاری بین معلمان
۱۲۰	تقویت انگیزش، تعهد و احساس کارآمدی معلمان
۱۲۰	اصلاح کیفیت طرح درس‌های تهیه‌شده
۱۲۱	تغییر و اصلاح منابع تدریس و یادگیری
۱۲۱	تفکر و خردورزی نظام‌مند
۱۲۱	ارتقای قضاوت حرفه‌ای و خودارزیابی معلمان
۱۲۱	افزایش ریسک (خطر) پذیری معلمان

۱۲۲.....	تغییر در برداشت از آن چه باید دانش‌آموزان یاد بگیرند
۱۲۲.....	پذیرش تغییر به عنوان یک اصل مهم از طرف معلمان
۱۲۳.....	توسعه حرفه‌ای معلمان
۱۲۴.....	تحول در مدیریت مدرسه و تبدیل آن به سازمان یادگیرنده
۱۲۸.....	پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده درباره درس پژوهی

فصل ششم: گسترش درس پژوهی در کشورهای مختلف

۱۳۸.....	ژاپن
۱۳۹.....	ایالات متحده
۱۴۰.....	چین
۱۴۴.....	هنگ‌کنگ
۱۴۶.....	مرحله اول: تبیین و توسعه نظری (۲۰۰۰ تا ۲۰۰۳)
۱۴۷.....	مرحله دوم: تثبیت، توسعه، تعمیم (۲۰۰۳ تا ۲۰۰۴)
۱۵۰.....	مرحله سوم: هماهنگی مطالعه یادگیری با نظام آموزشی (۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷)
۱۵۰.....	انگلستان
۱۵۳.....	آلمان
۱۵۵.....	جمهوری اسلامی ایران
۱۵۶.....	سایر کشورها
۱۵۸.....	فهرست منابع

پیوست‌ها

۱۶۶.....	پیوست یک: برنامه جلسات درس پژوهی
۱۶۷.....	پیوست دو: فرم صورت جلسات درس پژوهی
۱۶۸.....	پیوست سه: برنامه عملیاتی درس پژوهی
۱۶۹.....	پیوست چهار: فرم آمادگی برای جلسه بعدی
۱۷۰.....	پیوست پنج: نقش هر یک از اعضای گروه درس پژوهی
۱۷۱.....	پیوست شش: برنامه‌ریزی و طراحی منابع
۱۷۲.....	پیوست هفت: الگوی طراحی درس (الف)
۱۷۴.....	پیوست هشت: الگوی طرح درس (ب)
۱۷۵.....	پیوست نه: فرم مشاهده در درس پژوهی
۱۷۶.....	پیوست ده: فرم برنامه‌ریزی درس پژوهی